

Niðurstöðuskjal

Drög að frumvarpi til nýrra heildarlaga um rekstraraðila sérhæfðra sjóða voru birt í samráðsgátt stjórnvalda 11. júlí 2019. Frestur til að skila umsögnum var til 30. ágúst 2019. Sex umsagnir bárust, þ.e. frá SKR lögfræðipjónustu slf., Benoit Cheron, Lánamálum ríkisins, Samtökum fjármálafyrirtækja, LOGOS slf. og FRAMÍS, samtaka framtaksfjárfesta.

Í umsögn FRAMÍS, samtaka framtaksfjárfesta, dags. 30. ágúst 2019, eru gerðar athugasemdir við að skyldur sem lagðar verða á smærri rekstraraðila séu umfangsmeiri en hin innleidda tilskipun gerir kröfu um. Ekki sé rökstutt sérstaklega hvers vegna þörf sé á því og leggur FRAMÍS til að frumvarpinu verði breytt á þann veg að eingöngu verði lagðar þær skyldur sem tilskipunin gerir kröfu um á hina smærri rekstraraðila. Verði ekki tekið tillit til þeirrar tillögu er bent á að tiltekin ákvæði frumvarpsins séu óskýr að því er varðar inntak þeirra skyldna hvað varðar smærri rekstraraðila.

Ástæður þess að sú leið er farin að gera meiri kröfur til þeirra aðila sem ná ekki fjárhæðaviðmiðum laganna snúa fyrst og fremst að því að gera ekki minni kröfur en gerðar eru samkvæmt gildandi rétti til fagfjárfestasjóða, sbr. ákvæði laga um verðbréfasjóði, og til verndar fjárfestum. Þá eru fjárhæðarviðmið samkvæmt tilskipuninni há miðað við stærð íslenska hagkerfisins og miðað við markaðinn á Íslandi og mælir það með því að auknar kröfur séu gerðar, t.d. kröfur um upplýsingagjöf til eftirlitsaðila frá rekstraraðilum í því skyni að geta fylgst með þróun kerfisins og áhættu þess. Að því er varðar ábendingar FRAMÍS um að tiltekin ákvæði séu óskýr þá er tekið tillit til þeirra ábendinga og þeim ákvæðum breytt í því skyni að auka skýrleika og laga villur í framsetningunni.

FRAMÍS gerir einnig athugasemd við að lagt sé bann við markaðssetningu smærri sjóða til almennra fjárfesta. Mikilvægt er að unnt sé að leita til annarra en fagfjárfesta. Lagt er til að eftir atvikum verði hægt að skilyrða slíka markaðssetningu aðila sem ekki falla undir eftirlit Fjármálaeftirlitsins til samræmis við það sem mun gert á sumum Norðurlandanna með vísan til umfjöllunar þar um í almennum athugasemdum með frumvarpinu.

Möguleikar á markaðssetningu sérhæfðra sjóða til almennra fjárfesta voru skoðaðir mjög vel við vinnslu frumvarpsins og var talið rétt að viðhalda því fyrirkomulagi sem er við lýði samkvæmt gildandi rétti, þ.e. að ekki er heimilt að markaðssetja fagfjárfestarsjóði til almennra fjárfesta en að fjárfestingarsjóði sé hins vegar heimilt að markaðssetja til þeirra. Ekki var talin knýjandi þörf á að breyta þessu fyrirkomulagi að svo stöddu meðal annars vegna sjónarmiða um fjárfestavernd.

Í umsögn LOGOS slf., dags. 30. ágúst 2019, eru gerðar athugasemdir við að orðalag frumvarpsins geti skapað óvissu um réttarstöðu fjárfestingarfélaga, sem talið er mikilvægt að verði lagað þannig að ljóst sé til hverra hin nýja löggjöf muni ná. Er því lagt til að réttarstaða slíkra félaga verði skýrð frekar og að eðlilegt væri að það kæmi fram beinum orðum í frumvarpinu eða í athugasemdum hver sú réttarstaða er. Þá er vísað til skilgreiningar í 3. gr. frumvarpsins á orðinu eignarhaldsfélag og lagðar til breytingar á henni til að skerpa á skýringu ákvæðisins og gera það nákvæmara.

Framsetning umræddra ákvæða frumvarpsins er í samræmi við AIFMD. Þýðing ákvæðanna var skoðuð vel og var talið að of þröng þýðing væri ekki í samræmi við markmið ákvæða tilskipunarinnar.

Í umsögn Samtaka fjármálafyrirtækja, dags. 28. ágúst 2019, eru gerðar athugasemdir við nokkur ákvæði frumvarpsdraganna sem finna má í kafla um fjárfestingarheimildir fjárfestingarsjóða. Gerð er athugasemd við takmörkun á heimild fjárfestingarsjóða til eignar í hverri útgáfu verðbréfaflokks þannig að óheimilt er að eiga meira en 25% í hverri útgáfu verðbréfaflokks. Sjá nánar í umfjöllun um umsögn Lánamála ríkisins. Einnig er gerð athugasemd við það að fjárfestingar skuli dreifast á að minnsta kosti sex mismunandi útgáfur til að Fjármálaeftirlitið heimili fjárfestingarsjóði að binda allt að 100% af eignum sínum í verðbréfum og peningamarkaðsgerningum skv. 5. tl. 1. mgr. 93. gr. Mikilvægt

sé að ákvæðið endurspegli markaðinn hérlandis og því væri það til hagsbóta að lækka kröfur ákvæðisins úr sex mismunandi útgáfum í fimm.

Ekki er talin ástæða til að verða við athugasemd þessari, en ákvæðið er í samræmi við UCITS IV tilskipunina.

Þá er gerð sú athugasemd við 8. tl. 1. mgr. 93. gr. að ákvæðið þjóni ekki markmiði sínu um dreifingu á áhættu og er lagt til að ákvæðið falli brott.

Er fallist á þessa athugasemd þar sem það er ekki talið mynda meiri áhættudreifingu að fjárfesta í sjóðum annars rekstrarfélags og getur ákvæðið dregið burt hvatann til að stofna sjóði sem fjárfesta eingöngu í öðrum sjóðum.

Í umsögnum Lánamála ríkisins, dags. 21. ágúst 2019, og Samtaka fjármálafyrirtækja eru gerðar athugasemdir við þá takmörkun sem finna má í 94. gr. á heimild fjárfestingarsjóða til eignar í hverri útgáfu verðbréfaflokks þannig að þeim er óheimilt að eiga meira en 25% í hverri útgáfu, þ.m.t. víxlum með gjalddaga innan 12 mánaða sem ríkissjóður gefur út. Geri þessi takmörkun sjóðunum illmögulegt að taka þátt í útboðum á ríkisvíxlum. Dragi það úr eftirspurn ríkisvíxla sem leiði svo til verri fjármögnunarkjara fyrir ríkissjóð. Sama gildi um ríkisbréf sem boðin eru út í fyrsta skipti. Lagt er til að ákvæðinu verði breytt til samræmis við UCITS IV tilskipunina þannig að takmörkun varðandi 25% af hverri útgáfu falli brott. Þá leggja Lánamál ríkisins til að sett verði inn ný málsgrein í 94. gr. þar sem verði að finna reglusetningarheimild fyrir Fjármálaeftirlitið til að veita undanþágu frá þeim takmörkunum sem fram koma 1. mgr. 94. gr. vegna útgáfu ríkja, sveitarfélaga eða alþjóðastofnana EES eða útgáfu sem eru á ábyrgð þessara aðila og er vísað til UCITS IV hvað þessa breytingu varðar. Ákvæði sem þessi séu vel þekkt í löggjöf á fjármálamörkuðum. Þá er einnig lagt til að sett verði í frumvarpsdrögin tillaga til sams konar breytinga á 40. gr. laga nr. 128/2011.

Fallist er á athugasemd þessa og frumvarpsákvæðinu breytt á þann veg að 25% takmörkun á hverja útgáfu er felld brott og lögð til sambærileg breyting á lögum nr. 128/2011. Ekki þykir ástæða að svo stöddu til að bæta sérstakri reglusetningarheimild fyrir Fjármálaeftirlitið við 1. mgr. 94. gr. vegna útgáfu ríkja, sveitarfélaga eða alþjóðastofnana EES eða útgáfu á ábyrgð þessara aðila.

Í umsögn SKR lögfræðipjónustu slf., dags. 14. ágúst 2019, er þess óskað að ráðuneytið taki til skoðunar að skýra ákvæði 2. mgr. 53. gr. a laga nr. 90/2003 um tekjuskatt nánar þannig að skýrt sé að ákvæðið taki til sjóða óháð rekstrarformi. Í ákvæðinu er kveðið á um skattalega meðferð við sameiningu verðbréfa- eða fjárfestingarsjóða, sbr. lög nr. 128/2011. Rétt sé að túlka ákvæðið með þeim hætti að það eigi við hvort sem um er að ræða samruna sjóðsdeilda eða sjóða sem reknir eru sem hlutafélög og vísar því til rökstuðnings til athugasemda í greinargerð með 5. gr. laga nr. 124/2015 og til tímabundinnar heimildar sem var í 2. mgr. 53. gr. a tekjuskattslaga og skýringa með lögum nr. 54/2016 þegar ákvæðið var afnumið. Vilji löggjafans hafi verið að samrunaákvæðið ætti við um sjóði óháð rekstrarformi og hvort sem sjóðsdeild sameinaðist sjóði sem rekinn er sem félag eða samruna tveggja sjóða sem reknir eru sem félög.

Ekki er talið nauðsynlegt að svo stöddu að fara í frekari breytingar á ákvæðum laga um tekjuskatt en lagt er til í frumvarpi þessu. Engar efnislegar breytingar eru lagðar til á núgildandi rétti að þessu leyti. Skoðað verður óháð ákvæðum frumvarps þessa hvort frekari breytinga er þörf á ákvæði þessu í lögum um tekjuskatt.

Í umsögn Benoit Cheron, dags. 16. ágúst 2019, fer hann yfir helstu vandkvæði sem gera má ráð fyrir í innleiðingu AIFMD. Er gerð sú athugasemd að til að draga úr aukningu á rekstrarkostnaði sérhæfðra sjóða sé ráðlegt að taka í reglunum á þeim álitaeftum sem hafa verið rædd innan ESB, til að mynda varðandi gildissvið laganna, varðandi tíðni útreiknings á heildareignum í rekstri rekstraraðila sérhæfðra

sjóða og álitaefni varðandi umbreytingu gjaldmiðla í því samhengi. Einnig í tengslum við áhættustýringarstefnu en ákvæðin þar um þurfa að vera skýr.

Umsögnin kallar ekki á sérstök viðbrögð.